

CƠ CHẾ QUẢN LÝ, GIÁM SÁT GIAO DỊCH BẤT HỢP PHÁP TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN VIỆT NAM

ThS. Lê Thị Thảo
Trưởng DH Huế

Tóm tắt: Nhân tố không nhỏ quyết định đến sự ổn định và phát triển của thị trường chứng khoán (TTCK) là tính trung thực, minh bạch và công bằng của thị trường. Những hành vi và giao dịch bất hợp pháp trên thị trường sẽ tạo ra môi trường cạnh tranh không bình đẳng cho các nhà đầu tư nói riêng và tính bền vững của TTCK nói chung. Để thu hút nhà đầu tư, tạo niềm tin cho nhà đầu tư cũng như sự an toàn, ổn định cho thị trường, đòi hỏi phải có một cơ chế quản lý và giám sát TTCK hiệu quả. Trong phạm vi bài viết này, tác giả muốn trao đổi về những giao dịch bất hợp pháp xảy ra trên TTCK và làm thế nào để quản lý, giám sát đối với các giao dịch này.

Từ khóa: Giao dịch bất hợp pháp, quản lý, giám sát.

Đặt vấn đề

Để đảm bảo ổn định thị trường và thúc đẩy sự tham gia của các nhà đầu tư vào TTCK, một trong những nhân tố tác động không nhỏ đến tâm lý của nhà đầu tư là tính trung thực, minh bạch và công bằng của thị trường. Những hành vi và giao dịch bất hợp pháp trên thị trường sẽ tạo ra môi trường cạnh tranh không bình đẳng cho các nhà đầu tư. Điều đó đòi hỏi phải có một cơ chế quản lý và giám sát TTCK hiệu quả đem lại niềm tin cho nhà đầu tư và sự an toàn, ổn định cho thị trường. Đặc biệt đối với những TTCK non trẻ đang tìm kiếm và thu hút các nhà đầu tư nếu không có cơ chế quản lý và giám sát hiệu quả, môi trường đầu tư trung thực, lành mạnh và an toàn sẽ ảnh hưởng đến sự tham gia của các nhà đầu tư vào thị trường. Có thể nói, giao dịch bất hợp pháp đều có mặt trên hầu hết các thị trường kinh doanh ở tất cả các quốc gia. Các giao dịch này làm lợi bất chính cho các chủ thể nhất định nhưng lại làm ảnh hưởng tiêu cực đến thị trường cũng như các chủ thể khác tham gia trong thị trường.

Giao dịch bất hợp pháp theo quy định của pháp luật Việt Nam

TTCK Việt Nam chính thức đi vào hoạt động từ năm 2000, đến nay cho thấy đã có những thành công lớn của TTCK mang lại cho nền kinh tế Việt Nam và cơ hội cho các doanh nghiệp cũng như các nhà đầu tư. Nhiều doanh nghiệp, chủ đầu tư tham gia trên TTCK với lợi ích không nhỏ mang lại cho chính họ. Tuy nhiên bên cạnh đó, các giao dịch kiếm lời bất chính đã làm mất đi tính bình ổn của thị trường và ảnh hưởng không ít đến tâm lý của nhà đầu tư. Những giao dịch được xem là hành vi bất hợp pháp trên TTCK Việt Nam được ghi nhận tại Điều 9 Luật Chứng khoán 2006: (i) Trực tiếp hoặc gián tiếp thực hiện các hành vi gian lận, lừa đảo, tạo dựng thông tin sai sự thật hoặc bỏ sót thông tin cần thiết gây hiểu nhầm nghiêm trọng làm ảnh hưởng đến hoạt động chào bán chứng khoán ra công chúng, niêm yết, giao dịch, kinh doanh, đầu tư chứng khoán, dịch vụ về chứng khoán và TTCK; (ii) Công bố thông tin sai lệch nhằm lôi kéo, xúi giục mua, bán chứng khoán hoặc công bố thông tin không kịp thời, đầy đủ về